

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Hana Zimová.

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

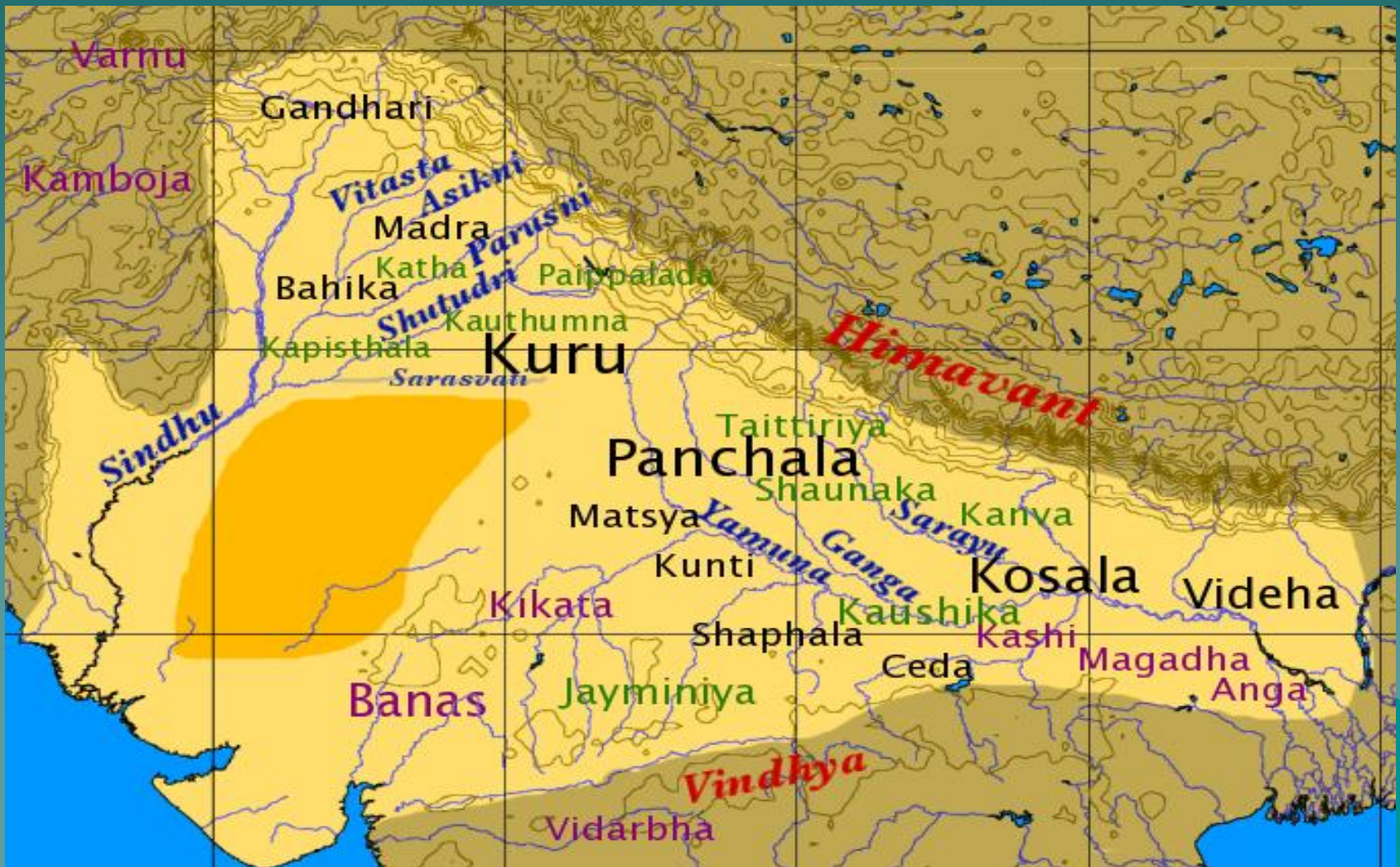
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

č. 4

název	Starověk na Dálném východě
anotace	Výklad zaměřený na poznávání starověké civilizace v Indii a Číně. Součástí je také pracovní list.
očekávaný výstup	ZV – LMP Člověk a společnost – 2. stupeň D – popsat život v době nejstarších civilizací
druh učebního materiálu	Prezentace
druh interaktivity	Výklad
ročník	6.

- stejně jako v Mezopotámii a Egyptě se starověké státy vyvíjely v Asii
 - i zde byly zdrojem obživy velké řeky a úrodná zem v jejich okolí
 - na **Indickém poloostrově** to byly řeky *Indus* a *Ganga*, které pramení v Himálájích (= nejvyšší pohoří světa)
 - v **Číně** (na tzv. Dálném východě) *Dlouhá řeka* (Jang-c-t'iang) a *Žlutá řeka*
-

Mapa starověké Indie

Indie

- v údolí řeky **Indus** začala asi ve 3. tisíciletí př.n.l. vznikat **města se širokými ulicemi, poschodovitými domy z cihel** s koupelnami a splachovacími záchody, kanalizací
- v centru stál na umělém pahorku **hrad**

Dům s pozůstatky koupelen

Árijci

- kolem r.1500 př.n.l. tuto civilizaci napadly nepřátelské kmeny Árjové (Árijci), kteří založili **nový stát** v povodí řeky **Gangy**
- ti pouze mluvili, ale nepsali

Náboženství

- **hinduismus** – jeho základem je víra, že duše zemřelého přejde do nového těla
- z něj vzniklo další velké náboženství **buddhismus**, pojmenované podle zakladatele **Buddhy**, který vedl lidi ke zlepšení sama sebe pomocí zvláštních cvičení

Tři hlavní bohové - Brahma, Višnu a Šiva

02.05.2005 10:45

Gautama Buddha – zakladatel buddhismu

Arabské číslice

- kromě těchto náboženství přinesla lidstvu starověká Indie **arabské číslice**, kterými píšeme dodnes
- porovnej: *arabské číslice* a *římské*:

2	II
6	VI
10	X

Obyvatelstvo - skupiny

- obyvatelstvo se dělilo na 4 *skupiny*:
 1. **kněží** – měli nejvyšší postavení
 2. **vládci a vojáci**
 3. **zemědělci**
 4. **otroci** – neměli žádná práva

Čína

- první státy vznikly kolem r. 2000 př.n.l. u **Žluté řeky**
- v té době vzniklo *čínské písmo*, které se zachovalo dodnes

- ke konci 3. tisíciletí byla vytvořena **první jednotná říše**
- **císař**, aby zabránil útokům nepřátel, nechal vystavět **Velkou čínskou zed'** – je dlouhá asi 3500 km, je vidět i z Měsíce

Velká čínská zed'

Objevy a vynálezy

- od Číňanů pochází řada **objevů a vynálezů** – např. *hedvábí* (vlákno vytvořené motýlem bource morušového), *koňský postroj* pro těžké náklady, *papír*, *střelný prach*, *kormidlo* k řízení lodi, *visuté mosty na ocelových lanech* nad roklemi apod.

Kormidlo

Kukly bource morušového

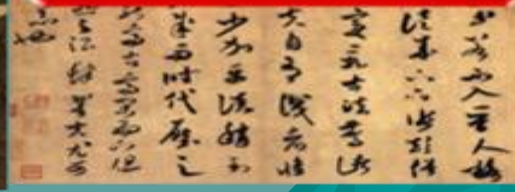

Bourec morušový

- housenka se vylíhne z vajíčka asi po deseti dnech
- housenky bource jsou velmi žravé, jako housenky všech motýlů, požírají listy moruše nepřetržitě ve dne i v noci
- když se hlava housenky zbarví dohněda, znamená to, že se bude“ svlékat“
- když se svlékne počtvrté, její tělo se zbarví dožluta a pokožka ztuhne
- larva se zakuklí v kokonu ze surového hedvábí, které produkují slinné žlázy housenky

Uprostřed **čínské znaky** pro Čínu; dále – bambusová kniha **Umění války**, Stěna devíti draků v **zakázaném městě**, **Velká čínská zeď**, ruiny nedaleko oázy **Turfan**, **kaligrafie** z období **Dynastie Sung**, věštecká kost

Zdroje obrázků

Všechny uveřejněné odkazy [cit. 2011-01-23] dostupné pod licencí Creative Commons – <http://wikimedia.org/>

Mapa - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_Vedic_India.png

Dům - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lothal.jpg>

Bohové - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Halebid3.JPG>

Buddha - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Buddha_lantau.jpg

Velká čínská zeď - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:GreatWall_2004_Summer_4.jpg

Symboly Číny - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chinaimg.png>

Kormidlo

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Brno,_Bystrc,_spou%C5%A1t%C4%9Bn%C3%AD_Lipska_%2816%29.jpg?uselang=cs

Kukly bource morušového - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kukly_bource_moru%C5%A1ov%C3%A9ho.JPG

Bourec morušový - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Silkwormheadsm.jpg>

Zdroje

MÜLLER, Oldřich. *Dějepis pro 2.stupeň základní školy praktické* . 1. díl. 1. vydání. Praha : Parta, 2008.
ISBN 9788073201128. s. 40 - 42.

KOHOUTKOVÁ, H., KOMSOVÁ, M. *Dějepis na dlani* . 2. vydání. Olomouc : Rubico, 2007.
ISBN 8073460653. s. 19 - 22.

